

Sivistyslautakunta 2021 - 2025

Kunnanhallitus 09.08.2021 § 286

242/00.00.01.01/2021 [Toimielinten jäsenten valitseminen valtuustokaudelle 2021 – 2025]

Vaalikelpoisuus lautakuntaan ja valiokuntaan (kuntalain 74.1 §)

Kuntalain 74.1 §:ssä rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan ja valiokuntaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen ja lautakuntiin voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja, jolloin lautakuntia voidaan kutsua valiokunniksi (kuntalain 31.1 §:n 1 kohta). Jäljempänä käytetään käsitettä lautakunta kattamaan sekä lautakunnan että valiokunnan.

Kuntalaissa lähdetään kunnanhallitusta koskevan sääntelyn tavoin siitä, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei myöskään ole vaalikelpoinen lautakuntaan.

Sääntely ulottuu myös henkilöstöön, joka on kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa, jos yhteisö tai säätiö toimii asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella.

Lautakunnan tehtäväalueella toimivan liikeyrityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuutta on rajoitettu vastaavin perustein kuin kunnanhallituksen kohdalla.

Tasa-arvolain soveltaminen

Kunnalliset toimielimet

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta kuntien valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Kunnan toimielimiä ovat kuntalain 30 §:n mukaan valtuuston lisäksi

- kunnanhallitus ja sen jaostot
- lautakunnat tai valiokunnat ja niiden jaostot
- johtokunnat ja niiden jaostot sekä
- toimikunnat.

Myös valtuuston tilapäisen valiokunnan (kuntalain 35 §) kokoonpanossa on huomioitava tasa-arvolain kiintiösäännös. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja ja varavaltuutettuja.

Lain mukaisen sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Sukupuolikiintiöstä voidaan poiketa erityisestä syystä. Erityinen syy voi olla esimerkiksi, että jollakin erityisalalla on vain joko nais- tai miespuolisia asiantuntijoita. Jos kiintiöstä poiketaan, syy on tarpeen kirjata valintapäätökseen. Erityiset syyt oikeuttanevat varsin harvoin poikkeamaan kiintiöstä kunnallisia toimielimiä valittaessa. Lähinnä poikkeaminen voinee tulla kysymykseen johtokunnassa ja toimikunnassa.

Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen ja lautakuntaan voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Tarkoituksena on antaa vaaleilla valituille valtuutetuille ja varavaltuutetuille vastuuta myös kunnan muussa hallinnossa ja lisätä poliittista vastuuta. Jos valtuustoon ei ole vaaleissa valittu riittävästi kummankin sukupuolen edustajia, valtuutettujen ja varavaltuutettujen aseman korostaminen säännöksessä mainitulla tavalla on ilmeisesti erityinen syy poiketa tasa-arvolain mukaisesta kiintiöstä.

Hallintosäännön mukaan lautakuntaan kuuluu seitsemän (7) jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Asian valmistelija

keskushallinnon sihteeri, hallintopäällikkö

Esittelijä

vs. kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sivistyslautakuntaan kaudelle 2021 - 2025 valitaan seuraavat henkilöt ja valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

varsinainen jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Hannu Hämäläinen (Kesk.) pj.	Akseli Manninen (Kesk.)
Reima Ehrukainen (SDP) vpj.	Anssi-Pekka Pirhonen (SDP)
Petra Mikkonen (SDP)	Suvi Hiltunen (SDP)
Antti Näätänen (Kesk.)	Tero Nenonen (Kesk.)
Mika Piironen (Kok.)	Eila Sivonen (Kok.)
Saara Raatikainen (Kesk.)	Saara Heiskanen (Kesk.)
Satu Saikkonen (Liike NYT)	Päivi Silventoinen (KD)

Päätös

Hyväksyttiin kunnanhallituksen päätösehdotus.
